

Centar za zastupanje
građanskih interesa

PRIMLJENO: 25-03-2019			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

Sarajevo, 25. mart 2019. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija BiH
Federalno ministarstvo zdravstva
Kabinet ministra
Dr. Goran Čerkez
Pomoćnik ministra za međunarodnu suranju i kordinaciju razvoja strategija

PREDMET: DOSTAVA NOVOG PRIJEDLOGA BUDŽETSKE POTROŠNJE ZA DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA FBiH 2020.-2022.

Poštovani,

Sukladno postignutom dogovoru na konsultativnom skupu „Usaglašavanje alternativnih prijedloga budžetske potrošnje-uključivanje OCD u budžetski proces“, predstavnika resornih ministarstava Federacije BiH i Kantona Sarajevo sa predstavnicima organizacija civilnog društva, koji je održan 19. februara ove godine, dostavljamo Vam alternativni prijedlog budžetske potrošnje za Dokument okvirnog budžeta FBiH 2020-2022.

Skup je organizovan u okviru „**Budžetske akademije**“, jednogodišnjeg inovativnog interaktivnog programa obuke, koji se realizira u okviru istoimenog projekta Fondacije Centar za zastupanje građanskih interesa (CPI), a finansiranog od strane Ambasade Kraljevine Nizozemske. Moralnu podršku realizaciji ovog projekta pruža Parlament Federacije BiH.

Fondacija CPI je nevladina, neprofitna organizacija, koja se bavi prikupljanjem, analizom i objavljivanjem podataka od interesa za građane, sa fokusom na fiskalnu transparentnost. Svojim angažmanom nastojimo omogućiti da javni i verificirani podaci važni za građane Bosne i Hercegovine budu lako dostupni, u kontekstu i na način koji je razumljiv i onima koji se profesionalno ne bave analizom javnih politika i javnim finansijama. Naši krajnji korisnici su općenito svi građani BiH, ali i specifične ciljne grupe kao što su, npr., mediji, institucije vlasti na svim nivoima u BiH, druge OCD koje se zalažu za transparentnost rada javnog sektora. Javnosti smo najprepoznatljiviji po Brojaču javne potrošnje i Bazi javnih finansija (najveći portal otvorenih podataka o javnoj potrošnji u BiH). Više o organizaciji možete vidjeti na našoj internet stranici www.cpi.ba.

„**Budžetska akademija**“ namijenjena je organizacijama civilnog društva (OCD), koje kroz obuku o budžetskom procesu i kroz uključivanje u taj proces izradom novih prijedloga budžetske potrošnje žele

uticati na odgovornije trošenje javnog novca i poboljšanje raspodjele sredstava za ostvarenje ciljeva zajednice, te sistemsko rješavanje problema populacije čije interese zagovaraju.

OCD koje su učesnice ovog programa obuke sačinile su šest alternativnih prijedloga budžetske potrošnje za Dokument okvirnog budžeta FBiH 2020-2022. godina i Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2020-2022. godina. U skladu sa **Deset koraka u budžetskom ciklusu koji je usaglašen za sve nivoje vlasti u BiH**, OCD trebaju da do kraja februara ove godine dostave svoje prijedloge nadležnim resornim ministarstvima, kako bi se isti po razmatranju mogli uputiti ministarstvima finansija do 15 aprila (u skladu sa korakom 2. budžetskog ciklusa). Prije izrade konačnog prijedloga moraju se obaviti konsultacije sa nadležnim resornim ministarstvima.

Novi prijedlozi budžetske potrošnje, koje su pripremile OCD, sadrže sveobuhvatno obrazloženje alternativne politike sa jasno definisanim ciljevima i rezultatima, a uglavnom su vezani za oblast zdravlja, socijalne zaštite, obrazovanja i zaštite životne sredine.

U prilogu se nalazi prijedlog **Upoznavanje građana o važnosti donacije i transplantacije organa i tkiva kao najboljeg načina liječenja pacijenta**, Udruženja dijaliziranih i transplantiranih bolesnika Federacije Bosne i Hercegovine i Donorske mreže BiH, te Vas molimo da ga Vaše ministarstvo uvrsti kao svoj prijedlog za Dokument okvirnog budžeta FBiH 2020-2022., u skladu sa korakom dva budžetskog ciklusa.

S poštovanjem,

Mirjana Sirčo

Mirjana Sirčo

Voditeljica programa obuke „Budžetska akademija“

Centar za zastupanje građanskih interesa

Hamdije Kreševljakovića 9, 71000 Sarajevo

Tel.: 061 310 467

E-mail: mirjana.sirco@cpi.ba; mirjana.sirco@gmail.ba

1. ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA KOJA PREDLAŽE PRIJEDLOG NOVE POTROŠNJE: Fondacija Krila nade
2. MINISTARSTVO ILI BUDŽETSKI KORISNIK KOJEM SE PRIJEDLOG ŠALJE: Federalno ministarstvo zdravstva
3. NAZIV PRIJEDLOGA NOVE POTROŠNJE: Unaprijeđenje mentalnog zdravlja u FBiH
4. NAZIV PROGRAMA: Promocija zaštite i unaprijeđenja mentalnog zdravlja

5. IMPLIKACIJE TROŠENJA BUDŽETSKIH SREDSTAVA:				
Procjena troškova i prijedloga nove potrošnje	Izvršenje 2017. (ukoliko je primjenjivo)	Zahtjev za budžet 2020.	Zahtjev za budžet 2021.	Zahtjev za budžet 2022.
POSTOJEĆA DODJELA BUDŽETSKIH SREDSTAVA ZA PROGRAM (ukoliko je primjenjiva)	/	/	/	/
SREDSTVA POTREBNA ZA PRIJEDLOG NOVE BUDŽETSKE POTROŠNJE				
<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi plaća i naknada Za radnu grupu: 5x500 KM za 2 psihoterapeuta različitih pravaca i 3 psihijatra, =2.500 KMx12 mjeseci=30.000 KM		30.000	30.000	30.000
<ul style="list-style-type: none"> • Troškovi materijalne potrošnje: 12 aktivnosti tokom godinex1000 KM= 12.000 KM Izrada Priručnika i štampanje dostupnih besplatno u Centrima za mentalno zdravlje u FBiH=3.000 KM UKUPNO: 15.0000 KM		15.000	15.000	15.000
<ul style="list-style-type: none"> • Transferi i subvencije 		/	/	/
<ul style="list-style-type: none"> • Kapitalni rashodi 		/	/	/
REVIDIRANI UKUPNI IZNOS ZA PROGRAM		45.000 KM	45.000 KM	45.000 KM

6. OSNOVA TROŠKOVA	
<ul style="list-style-type: none"> • Utvrditi osnovu za procjenu troškova prijedloga nove potrošnje: Politika i strategija za zaštitu i unaprijeđenje mentalnog zdravlja FBiH 	
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je procjene troškova nove potrošnje odobrilo nadležno ministarstvo ili budžetski korisnik? 	NE

7. OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA NOVE BUDŽETSKE POTROŠNJE:
<ul style="list-style-type: none"> • Odrediti cilj (ili ciljeve) prijedloga nove budžetske potrošnje: -Formirati radnu grupu stručnjaka koji su stručni i profesionalno osposobljeni za podizanje

<p>kolektivne svijesti i značaja mentalnog zdravlja</p> <p>-provoditi aktivnosti na razumijevanju mentalnog zdravlja i podizanju svjesnosti o važnosti mentalnog zdravlja kao dijela općega zdravlja, na promociji dobrog mentalnog zdravlja i blagostanja, razumijevanju problema mentalnog zdravlja i duševnih/mentalnih poremećaja, borbi protiv stigme i diskriminacije (okrugli stolovi, konferencije, postavljanje promotivnih plakata u Centre za mentalno zdravlje, ambulante, domove zdravlja i sl.);</p> <p>-aktivnosti koje unapređuju mentalno zdravlje jačanjem zaštitnih čimbenika i smanjivanjem čimbenika koji mu štete (izrada priručnika na temu zaštite mentalnog zdravlja, dostupnog u ambulantomama i domovima zdravlja);</p> <p>-učinkovite mjere promocije koje rezultiraju boljom kvalitetom života, boljim socijalnim funkcioniranjem, boljim uklapanjem u društvo, smanjenjem ljudske patnje, nižom incidencijom i prevalencijom duševnih/mentalnih poremećaja (promocija psihosocijalnog tretmana kao načina liječenja u cilju sprječavanja prekomjerne upotrebe i zloupotrebe medikamena).</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasniti zašto se prijedlog nove potrošnje smatra visokoprioritetnim. <p>Kada uz ove globalne trendove uzmemo u obzir i specifične faktore rizika za pogoršanje mentalnog zdravlja stanovništva u Federaciji BiH, kao što su traume iz ratnog perioda, te teška socio-ekonomska situacija, onda imamo jasne pokazatelje da se nalazimo pred brojnim izazovima kada je u pitanju zaštita mentalnog zdravlja stanovništva Federacije BiH. Reforma zaštite mentalnog zdravlja u Bosni i Hercegovini započela je 1996. godine stavljanjem fokusa na brigu u zajednici, za razliku od pristupa koji je uglavnom bio baziran na tradicionalnom bolničkom tretmanu ljudi sa mentalnim poremećajima te su u tom smislu ostvareni značajni rezultati, ali ipak nedovoljni. U tom smislu donesena je i Politika i strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja FBiH (2012-2020) od strane Federalnog Ministarstva zdravstva, radi rada na unapređenju i zaštiti mentalnog zdravlja u FBiH.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je prijedlog usaglašen sa Strategijom razvoja zemlje? 	DA
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je prijedlog nove potrošnje u skladu sa aktuelnim iskazanim strateškim ciljevima Ministarstva/budžetskog korisnika i operativnim ciljevima programa? 	DA
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je prijedlog nove potrošnje dodatak/izmjena nekog postojećeg programa ili je to potpuno novi program? 	DA
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je razmatrana mogućnost korištenja drugih sredstava za rješavanje navedenog problema odnosno potrebe? Npr. iz privatnog sektora? <ul style="list-style-type: none"> ○ Ako jeste, navedite mogućnosti koje su razmatrane i razloge za njihovo odbacivanje. 	NE
<ul style="list-style-type: none"> • Da li postoje dodatni izvori koji bi sufinansirali predloženi prioritet Ako da navesti koji i kolikom dijelom? 	NE
<ul style="list-style-type: none"> • Da li je navedeni prijedlog ranije razmatrala vlada ili ministarstvo, odnosno budžetski korisnik? 	.NE

8. DODATNE INFORMACIJE			
<ul style="list-style-type: none"> • Da li prijedlog nove potrošnje podržavaju sljedeći dokumenti i ako podržavaju, kako? 	Strategija razvoja zemlje	DA	Priručnik za procjenu i unapređenje kvaliteta i ljudskih prava u mentalnom zdravlju i ustanovama socijalne zaštite.-SZO (2012).
	Strateški plan sektora	DA	Politika i strategija za zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja FBiH (2012-2020).
	Revizor – opći izvještaji	NE	
	Studije ili izvještaji organizacija civilnog društva	DA	Projekat Mentalnog zdravlja, implementiran od strane: SDC-a (švedska agencija za razvoj i saradnju), Federalnog Ministarstva zdravstva, Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske i Asocijacije XY-PRIRUČNIK ZA INTERVENCIJE SOCIJALNE INKLUZIJE KORISNIKA USLUGA MENTALNOG ZDRAVLJA (2018).
	Međunarodni donatori	NE	
	Ostale informacije		

9. OČEKIVANI REZULTATI
<p>Koje će dodatne izlazne rezultate dati prijedlog nove potrošnje?</p> <p>Osigurati uspostavljanje sistema za promociju zaštite mentalnog zdravlja, prevenciju mentalnih poremećaja, rano otkrivanje i djelovanje, psihosocijalnu rehabilitaciju i oporavak, te redukciju stigme i diskriminacije.</p> <p>Ovakvim sistemom se omogućava efikasniji pristup uslugama mentalnog zdravlja u zajednici svim građanima Federacije BiH, kao i promocija psihoterapijskog tretmana.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kakav se očekuje uticaj nove potrošnje, tj. kakvi se krajnji rezultati očekuju u smislu strateških i operativnih ciljeva Ministarstva?

-Smanjenje zloupotrebu medikamenata (antidepresivi, anksiotici i sl.), dostupnost psihosocijalnog tretmana
 -Povezivanje NGO sektora sa Ministarstvo m zdravstva FBiH u skladu sa donesenom Strategijom
 -Jednakost u kvaliteti zdravstvenih usluga u pružanju usluga tretiranja mentalnog zdravlja i razvoja podrške kroz preventivne usluge (psihoterapijski tretman)

Pokazatelji učinka	Planirani rezultati (navedite)		
	2019.	2020.	2021.
• Podignuta kolektivna svijest o značaju zaštite mentalnog zdravlja		x	
• Povećan broj i kvalitet usluga psihosocijalne podrške		x	
• Smanjen broj osoba tretiranih medikamentima		x	
• Uspostavljen sistem za promociju i korišćenje usluga psihosocijalne podrške (individualne i grupne)		x	
• Omogućen izbor vrste psihosocijalne podrške prilagođen individualnim potrebama		x	

10. KONSULTACIJE:	
• Da li Ministarstvo finansija podržava predložene izmjene?	NE
• Da li resorno ministarstvo podržava predložene izmjene?	NE
• Kakve su još konsultacije obavljene sa rukovodiocem programa ili davaocem usluga i predloženim korisnicima? Fondacija „Krila nade“ je organizacija čija je primarna djelatnost zaštita mentalnog zdravlja kroz psihosocijalnu podršku, konsultacijom sa našim korisnicima i zaposlenicima Centara za Mentalno zdravlje u kojima su dijagnosticirani, došli smo do saznanja da korisnici zbog nedostatka resursa i kapaciteta nisu mogli biti adekvatno tretirani. Odnosno nije im pružena psihosocijalna podrška koja je sama po sebi proces i podrazumijeva individualni pristup i rad, već se tretman svodi na dijagnosticiranje i eventualno tretiranje medikamentima.	
• Da li ima eventualnih implikacija na politiku drugih sektora? (npr. uticaj na politike i programe drugih ministarstava i/ili budžetskih korisnika)	NE
• Da li ima eventualnih negativnih implikacija vezano za provođenje datog prijedloga?	NE

11. MOGUĆI RIZICI PRIJEDLOGA NOVIH INICIJATIVA	
• Da li je urađena procjena rizika za prijedlog nove potrošnje?	NE